

Udskriftsdato: 1. maj 2025 (Gældende)

2022-25. Undtagelse af oplysninger fra retten til egenacces efter offentlighedslovens § 8

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

2022-25. Undtagelse af oplysninger fra retten til egenaces efter offentlighedslovens § 8

En borger havde orienteret Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) om, at vedkommende og vedkommendes ægtefælle havde ophævet deres samliv. Ægtefællen havde en opholds- og arbejdstilladelse som medfølgende ægtefælle til borgeren efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

Efter offentlighedslovens § 8 bad borgeren efterfølgende om egenaces i verserende sager hos SIRI, hvilket SIRI og Udlændinge- og Integrationsministeriet afslog med henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5. Ministeriet gav udtryk for bl.a., at oplysningen om eksistensen af en eventuel udlændingesag var omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 1, og undergivet tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27, samt at udlevering af en eventuel sådan oplysning ville indebære et brud på ministeriets tavshedspligt.

Ombudsmanden anførte, det ikke er enhver oplysning, der afslører, at en person har en opholds- og arbejdstilladelse, der kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, jf. også FOB 2022-22.

Ombudsmanden anførte endvidere, at adgangen til at undtage oplysninger fra egenaces er ganske snæver, og at virkningen af reglen om egenaces i offentlighedsloven er, at man har ret til indsigt i oplysninger om sig selv i grundlæggende samme omfang, som det er tilfældet for parter efter forvaltningslovens regler. Vurderingen af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 30 er således ikke afgørende for, om en person har ret til egenaces. Der er heller ikke parallelitet mellem forvaltningslovens regler om tavshedspligt og muligheden for at undtage oplysninger fra egenaces efter offentlighedslovens § 8.

Samlet set var det ombudsmandens opfattelse, at de hensyn, som myndighederne havde fremført til støtte for afslaget, ikke kunne begrunde, at borgeren var meddelt afslag på egenaces.

Ombudsmanden henstillede på den baggrund, at Udlændinge- og Integrationsministeriet genoptog sagen.

(Sag nr. 22/00648)

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen:

Ombudsmandens udtalelse

1. Om sagen

Den 20. juni 2018 orienterede SIRI din klient om, at hans ægtefælle samme dag var meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, stk. 1.

Den 6. oktober 2020 rettede du på vegne af din klient henvendelse til SIRI med oplysning om, at din klient og din klients ægtefælle havde ophævet deres samliv og indledt en skilsmisssag i (...). Du bad samtidig SIRI om at foretage en vurdering af, om din klients ægtefælles opholdstilladelse skulle inddrages eller bortfalde. Som bilag til henvendelsen vedlagde du en kopi af din klients ægtefælles opholdstilladelse af 20. juni 2018.

Den 25. januar 2021 bad du SIRI om at oplyse, om SIRI havde behov for yderligere oplysninger i forhold til ”den eventuelle verserende inddragelsessag”. Du bad samtidig på vegne af din klient om egenaces i dokumenter tilhørende verserende sager, hvori din klients personlige forhold var omtalt, jf. offentlighedslovens § 8.

SIRI afslog den 4. februar 2021 anmodningen om egenaces med den begrundelse, at SIRI hverken kunne be- eller afkræfte, om der var en sag vedrørende din klients (tidligere) ægtefælle, da en oplysning om eksistensen af en opholdssag i sig selv udgør en oplysning om private forhold, jf. offentlighedslovens § 30, nr. 1. På den baggrund vurderede SIRI, at det heller ikke var muligt at gøre din klient bekendt med eventuelle oplysninger om hans personlige forhold (egenaces), da dette ville medføre en prispivelse af hensynet bag bestemmelsen i offentlighedslovens § 30, nr. 1.

Den 24. marts 2021 fastholdt SIRI afslaget. SIRI anførte, at oplysningen om eksistensen af en eventuel udlændingesag udgør en oplysning om private forhold, der er undtaget fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, og at hensynene bag undtagelsen medfører, at der heller ikke kan meddeles egenaces efter offentlighedslovens § 8 i en anden nærmere angiven persons eventuelle opholdssag, jf. offentlighedslovens § 33, nr. 5, jf. § 8, 2. pkt.

SIRI beklagede i den forbindelse, at afgørelsen af 4. februar 2021 henviste til offentlighedslovens § 30, der ikke finder anvendelse i sager om egenaces. Det var imidlertid SIRI's opfattelse, at ”[b]eskyttelsesinteressen ift. undtagelser fra udgangspunktet om egenaces efter OFL § 8 er (...) den samme og lige så tungtvejende som ved den almindelige adgang til aktindsigt i medfør af OFL § 7”. Det kunne efter SIRI's opfattelse ikke føre til anden vurdering, at din klient var bekendt med, at hans (tidligere) ægtefælle havde eller havde haft opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til din klient, og heller ikke, at han selv havde afgivet oplysninger til SIRI vedrørende ændringen af deres samlivsforhold mv.

SIRI vurderede samtidig ex officio, at du ikke havde ret til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 om den registreredes indsigtsret i oplysninger om den pågældende (egenaces).

Udlændinge- og Integrationsministeriet stadfæstede den 3. august 2021 SIRI's afslag på egenaces under henvisning til offentlighedslovens § 33, nr. 5, jf. § 8, 2. pkt. Ministeriet lagde vægt på, at en be- eller afkræftelse af eksistensen af en eventuel udlændingesag efter ministeriets opfattelse er underlagt tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27, at der som følge heraf vil være en nærliggende fare for, at hensyn til private interesser vil kunne lide skade af betydning, og at udlevering af en eventuel sådan oplysning vil indebære et brud på ministeriets tavshedspligt.

Den 1. september 2021 klagede du til mig, og jeg henviste dig i den forbindelse til at klage til Datatilsynet, så Datatilsynet i første omgang kunne forholde sig til SIRI's afslag på indsigt efter reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Ved en afgørelse af 7. februar 2022 afviste Datatilsynet at realitetsbehandle din klage. Datatilsynet anførte bl.a., at tilsynet ikke mente at have bedre forudsætninger end udlændingemyndighederne for at vurdere betydningen af en oplysning om, at en person har en opholdssag hos danske udlændingemyndigheder, herunder om det generelt vil kunne indebære en risiko for den pågældende, hvis andre får kendskab til eksistensen af en sådan sag. Datatilsynet mente derfor ikke, at der umiddelbart var udsigt til, at tilsynet ville kunne hjælpe din klient til at opnå en anden retsstilling. Tilsynet tilføjede, at det ikke hermed havde taget stilling til SIRI's afgørelse, men "alene besluttet, at det ikke på det foreliggende grundlag er hensigtsmæssigt, at tilsynet undersøger sagen nærmere".

Den 7. februar 2022 fastholdt du din klage til mig over udlændingemyndighedernes afslag på aktindsigt efter offentlighedsloven. Henset hertil og til, at det i en sag som den foreliggende er uden betydning for omfanget af aktindsigten, om en anmodning om egenacces skal afgøres efter offentlighedslovens § 8 eller efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, jf. databeskyttelseslovens § 22, har jeg alene fundet anledning til at behandle din klage i relation til offentlighedslovens regler, men ikke tillige at vurdere, om du har krav på den ønskede egenacces efter de databeskyttelsesretlige regler.

2. Retsgrundlag

2.1. Offentlighedslovens § 30, nr. 1

Bestemmelsen i § 30, nr. 1, i offentlighedsloven (lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020) har følgende ordlyd:

"§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold (...)"

I forarbejderne til bestemmelsen er anført bl.a. følgende:

"Omfattet af nr. 1 er *særligt følsomme oplysninger*, såsom oplysninger om race og religion, oplysninger om strafbare forhold, helbredsforhold og lignende. Endvidere er *mindre følsomme oplysninger* omfattet, f.eks. oplysninger om CPR-numre, beskyttede adresser i folkeregisteret, beskyttede telefonnumre og oplysninger om eksamenskarakterer. (...)

Uden for bestemmelsen falder oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand og oplysninger om indgåelse af ægteskab. Det samme gælder oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, samt oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. i offentlige registre, såsom folkeregisteroplysninger."

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 om offentlighed i forvaltningen, s. 102. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

I betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven, s. 648 f., er anført bl.a. følgende om den tilsvarende bestemmelse i § 12, stk. 1, nr. 1, i den tidligere offentlighedslov (lov nr. 572 af 19. december 1985):

”Det er ikke kun konkrete oplysninger i en sags dokumenter, der kan undtages fra aktindsigt efter § 12, stk. 1, nr. 1. Efter omstændighederne vil også den blotte oplysning om, at en sag vedrørende en enkeltpersons forhold er eller har været under behandling af en forvaltningsmyndighed, kunne undtages fra aktindsigt efter bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 1.

En sådan adgang til at undtage oplysningen om en sags eksistens må antages at gælde i forhold til f.eks. oplysninger om, at en navngiven person har indgivet ansøgning om adoption, underholdsbidrag, sociale ydelser, svangerskabsafbrydelse og lignende, jf. Justitsministeriets udtalelse i FOB 1975, side 107 og Vogter, side 219 f.

Tilsvarende gælder for sager om tvangsmæssig udsendelse, jf. ombudsmandens udtalelse i FOB 1999, side 125. Ombudsmanden udtalte i den nævnte sag, at han var enig med udlændingemyndighederne i, at oplysningen om, at en bestemt person er udsendt tvangsmæssigt, er en oplysning, der er omfattet af bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 1. En aktindsigtsbegæring, der havde lydt på aktindsigt i en navngiven persons udsendelsessag, ville derfor kunne have været afslået, allerede fordi det ikke kunne oplyses, om den pågældende havde en udsendelsessag. (...)

Bestemmelsen i § 12 forudsætter dog principielt, at oplysningerne vurderes konkret, og den giver ikke hjemmel for generelt at undtage sager fra aktindsigt, jf. FOB 1999, side 125 og Gammeltoft-Hansen m.fl., side 425. ”

I sagen FOB 2022-22 havde SIRI oplyst en borger om, at 33 japanske statsborgere havde fået opholds- og arbejdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 7, litra c, til at arbejde for visse havbrugs-virksomheder. SIRI og Udlændinge- og Integrationsministeriet afsløgte imidlertid at give aktindsigt i oplysninger om antal arbejdstagere opgjort pr. virksomhed. Myndighederne fandt, at oplysningen om, at en person har eller har haft en sag om opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse, har karakter af oplysninger om en persons private forhold efter offentlighedslovens § 30, nr. 1. De fandt også, at oplysninger opdelt pr. virksomhed efter myndighedernes opfattelse ville gøre det muligt at identificere de enkelte arbejdstagere.

Ombudsmanden udtalte heroverfor, at en oplysning om, at en person har en opholds- og arbejdstilladelse af den nævnte art (i modsætning til f.eks. sager om asyl og humanitær opholdstilladelse) ikke siger noget om den pågældende persons private forhold. Oplysningen må derfor sidestilles med andre almindelige oplysninger af objektiv karakter, der ikke efter en generel vurdering kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1. Ombudsmanden var enig med udlændingemyndighederne i, at der kan gives afslag på aktindsigt i en oplysning om, hvorvidt en udlænding har en sag om opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er konkrete grunde til at tro, at der foreligger en risiko for repressalier eller lignende for personen selv eller familiemedlemmer, men fandt ikke, at en sådan risiko var godtgjort i den konkrete sag.

2.2. Offentlighedslovens § 8

Bestemmelsen i § 8 i offentlighedsloven har følgende ordlyd:

”§ 8. Den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 19-29 og § 35, forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Det gælder dog ikke, i det

omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod. ”

I forarbejderne til bestemmelsen er anført følgende:

”Retten til egenaces er alene begrænset af de undtagelser, der er nævnt i lovforslagets §§ 19-29 og § 35, og således ikke af § 30, der i nr. 1 undtager oplysninger om enkeltpersoners private forhold fra retten til aktindsigt.

Endvidere gælder lovforslagets §§ 31-33 kun, i det omfang de hensyn, der er nævnt i undtagelsesbestemmelserne, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med *afgørende* vægt taler imod. Adgangen til at undtage oplysninger omfattet af bestemmelsen er således ganske snæver, og det er med bestemmelsen forudsat, at spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan undtages fra aktindsigt, afgøres ved en konkret afvejning i det enkelte tilfælde.

Det forhold, at retten til egenaces omfatter oplysninger vedrørende den pågældendes ’personlige forhold’, indebærer på den ene side, at retten til egenaces ikke omfatter oplysninger om andre personers forhold. På den anden side betyder det ikke, at retten kun omfatter oplysninger, hvor den pågældendes personlige forhold gøres til genstand for direkte omtale. Det er tilstrækkeligt, at der er tale om oplysninger vedrørende den pågældendes personlige *forhold*, og således kan f.eks. nærmere oplysninger om kontakten med en anden person efter omstændighederne være omfattet af udtrykket ’personlige forhold’. ”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 om offentlighed i forvaltningen, s. 71. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

Om adgangen til at få aktindsigt som led i egenaces anfører Niels Fenger, Forvaltningsret, 1. udgave (2018), s. 467 f, følgende:

”Retten til egenaces efter offentlighedslovens § 8 er alene begrænset af de undtagelser, der er nævnt i lovens §§ 19-29 og § 35, og i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod. Bestemmelsen sikrer dermed en mere vidtgående ret til indsigt i egne forhold end efter offentlighedslovens almindelige regler. Den skal ses i sammenhæng med, at der forekommer tilfælde, hvor en enkeltpersons personlige forhold er omtalt i en sags dokumenter, men hvor den pågældende ikke kan anvende forvaltningslovens videregående regler om aktindsigt, enten fordi sagen ikke har karakter af en afgørelsessag, eller fordi den pågældende ikke er part i afgørelsessagen. Virkningen af § 8 er her, at den pågældende får indsigt i oplysninger om sig selv i grundlæggende samme omfang, som det er tilfældet for parter efter forvaltningslovens regler, se hertil FOB 1992.60 og FOB 2002.358. ”

Om muligheden for at undtage oplysninger fra retten til aktindsigt efter offentlighedslovens §§ 31-33 i egenaces-sager anfører Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 2. udgave (2020), s. 245, følgende:

”Det følger således af bestemmelsens ordlyd, at retten til egenaces ikke kan undtages i medfør af § 30, nr. 1, hvorefter oplysninger om enkeltpersoners private forhold er undtaget fra retten til aktindsigt, jf. også FOB 2015-20.

...

I forhold til spørgsmålet om at undtage oplysninger vedrørende den aktindsigtssøgende efter §§ 31-33 bemærkes, at dette kun kan ske, i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller hensynet til den pågældende selv eller andre, med afgørende vægt taler imod. Adgangen til at undtage oplysninger omfattet af bestemmelsen er således ganske snæver – jf. FOB 1992, side 60 (65), og FOB 2002, side 358 (365) – og det er med bestemmelsen forudsat, at spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan undtages fra aktindsigt, afgøres ved en konkret afvejning i det enkelte tilfælde. Der er med andre ord tale om, at de almindelige betingelser for at undtage et dokument, f.eks. at væsentlige hensyn til de beskyttelsesinteresser, der er nævnt i § 33, taler for en undtagelse, skærpes, idet det kræves, at de pågældende beskyttelsesinteresser med afgørende vægt skal tale imod at meddele aktindsigt. ”

FOB 2015-20 drejede sig om en forfatter, der havde bedt Dansk BiblioteksCenter A/S (DBC) om aktindsigt i, hvem der havde behandlet forfatterens sag hos DBC, og hvem der havde foretaget en vurdering af forfatterens roman. DBC havde undtaget oplysningerne med henvisning til offentlighedslovens § 30, nr. 1, om enkeltpersoners private forhold. Ombudsmanden fandt, at anmodningen angik oplysninger om forfatterens personlige forhold, og at anmodningen derfor skulle behandles efter reglerne i offentlighedslovens § 8. Ombudsmanden bemærkede herefter, at offentlighedslovens § 30, nr. 1, ikke finder anvendelse i sager om egenacces, men at offentlighedslovens § 33, nr. 5, vil kunne finde anvendelse, hvis hensynene bag bestemmelsen med afgørende vægt taler imod aktindsigt. Adgangen til at undtage oplysninger omfattet af bestemmelsen er således ganske snæver, og det er forudsat, at spørgsmålet om, hvorvidt oplysningerne kan undtages fra aktindsigt, afgøres ved en konkret afvejning i det enkelte tilfælde.

2.3. Offentlighedslovens § 33, nr. 5

Offentlighedslovens § 33, nr. 5, har følgende ordlyd:

”§ 33. Retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

...

5) Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet. ”

Af forarbejderne til § 33, nr. 5, fremgår bl.a. følgende:

”Bestemmelsen i nr. 5 – den såkaldte generalklausul – er enslydende med den gældende lovs § 13, stk. 1, nr. 6. Bestemmelsen har som efter gældende ret et snævert anvendelsesområde og forudsættes alene anvendt, hvor hemmeligholdelse af hensyn til offentlige eller private interesser er klart påkrævet.

Bestemmelsen skal i første række tilgodese beskyttelsesinteresser, der som sådan er anerkendt i lovens øvrige undtagelsesbestemmelser, men hvor de udtrykkelige bestemmelser har vist sig at være utilstrækkelige. Bestemmelsen kan imidlertid også i særlige tilfælde anvendes til at varetage beskyttelsesinteresser, der ikke har en snæver sammenhæng med de interesser, der er kommet til udtryk i undtagelsesbestemmelserne. ”

Jeg henviser til lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013 om offentlighed i forvaltningen, s. 71. Lovforslaget kan læses på Folketingstidende.dk, samling 2012-13, tillæg A.

FOB 1992.60 handlede om en tjenestemand, som var blevet afskediget grundet helbredsbetaget utjenstdygtighed. Han havde bedt om egenaces i en lægeerklæring, hvilket Justitsministeriet havde afslået med henvisning til § 13, stk. 1, nr. 6, i offentlighedsloven fra 1985 (svarende til § 33, nr. 5, i den gældende offentlighedslov). Ombudsmanden udtalte, at adgangen til at anvende offentlighedslovens generalklausul i sager om egenaces er ganske snæver, og at der kun kan meddeles afslag på egenaces i lægeerklæringer, hvis udlevering med en til vished grænsende sandsynlighed vil have væsentlige skadevirkninger for den pågældende aktindsigtssøgende.

3. Dine synspunkter

Du har over for mig påpeget, at anmodningen om egenaces angår dokumenter fra verserende sager hos SIRI, hvor din klients personlige forhold er omtalt. Du har således ikke specifikt bedt om egenaces i din klients (tidligere) ægtefælles eventuelle verserende sager hos SIRI.

Uanset hvilken viden din klient allerede måtte have om en verserende sag om inddragelse af hans (tidligere) ægtefælles opholdstilladelse, vil din klient efter din opfattelse kunne få egenaces efter offentlighedslovens § 8, uden at SIRI herved konkret er tvunget til at give din klient nærmere oplysninger om, hvilken eller hvilke sager der er verserende hos SIRI.

Du har i den forbindelse anført, at adgangen til at få viden om, hvilke oplysninger myndigheden har registreret om din klient, taler for en restriktiv anvendelse af offentlighedslovens § 33, nr. 5, og at anvendelse af bestemmelsen i øvrigt forudsætter, at hvert enkelt dokument vurderes for sig.

4. Myndighedernes synspunkter

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i sin afgørelse af 3. august 2021 henvist til, at retten til egenaces kan begrænses, såfremt hensyn nævnt i offentlighedslovens § 33, nr. 5, om private interesser eller hensynet til andre med afgørende vægt taler imod, jf. offentlighedslovens § 8, 2. pkt.

Ministeriet anførte endvidere, at der i vidt omfang er identitet mellem de oplysninger, der er omfattet af de almindelige tavshedspligtsbestemmelser vedrørende private forhold eller interesser, og de oplysninger, der er omfattet af offentlighedslovens undtagelsesbestemmelser, og at fortrolige oplysninger omfattet af tavshedspligten efter forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, i det væsentlige svarer til de oplysninger, der kan undtages efter offentlighedslovens §§ 30-33. Det var i forlængelse heraf ministeriets opfattelse, at en be- eller afkræftelse af eksistensen af en eventuel udlændingesag er underlagt tavshedspligt, og at udlevering af en sådan oplysning derfor vil indebære et brud på ministeriets tavshedspligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har til brug for min behandling af sagen afgivet en udtalelse af 21. marts 2022 og en supplerende udtalelse af 27. juni 2022. I udtalelserne har ministeriet gengivet SIRI's udtalelser af henholdsvis 9. marts og 15. juni 2022. Dele af udtalelserne er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets anmodning blevet undtaget fra partshøring.

Jeg har desuden den 25. maj 2022 holdt et møde med myndighederne, hvor sagen blev drøftet.

I det følgende vil jeg i hovedtræk gengive myndighedernes synspunkter.

Det er SIRI's opfattelse, at oplysninger om, at en sag vedrørende en enkeltpersons ophold her i landet er eller har været under behandling af udlændingemyndighederne, kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1. Oplysninger herom er i sig selv af en sådan karakter, at de efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab.

SIRI har oplyst, at hvis SIRI får kendskab til, at grundlaget for en opholdstilladelse ikke længere er til stede, f.eks. som følge af samlivsophævelse, vil SIRI som udgangspunkt vurdere, om opholdstilladelsen skal inddrages. SIRI vil dog ikke i alle tilfælde overveje at inddrage en opholdstilladelse ved samlivsophævelse, idet dette f.eks. kan undlades, hvis den pågældende opholdstilladelse er bortfaldet, eller hvis den er udløbet eller snart vil udløbe.

Om en opholds- og arbejdstilladelse skal inddrages, beror bl.a. på en vurdering af, om en inddragelse må antages at virke særligt belastende, herunder under hensyn til udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens helbredstilstand eller andre personlige forhold og udlændingens tilknytning til hjemlandet, jf. nærmere udlændingelovens § 26, stk. 1.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i alt væsentligt tilsluttet sig de synspunkter, som SIRI har givet udtryk for, herunder det synspunkt, at en oplysning om eksistensen af en sag om opholdstilladelse i sig selv er af en sådan karakter, at den bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab.

Ministeriet har desuden redegjort for en række oplysninger, som vil kunne udledes af en oplysning om, at en person enten har eller ikke har en verserende inddragelsessag. Ministeriet har anført, at en persons kendskab til en udlændings tidligere opholdstilladelse ikke giver den pågældende ret til at blive gjort bekendt med eventuelle senere sager. Der er således forskel på, om en myndighed af- eller bekræfter eksistensen af en inddragelsessag, eller om myndigheden – som SIRI gjorde over for din klient – bekræfter at have modtaget oplysninger fra den pågældende, som herefter kan formodes at indgå i en sag hos SIRI, f.eks. en henvendelsessag eller en inddragelsessag. Det forhold, at en person på et tidspunkt er blevet bekendt med, at en udlænding har en opholdstilladelse i Danmark eller har afgivet oplysninger til brug for en eventuel inddragelsessag, kan efter ministeriets opfattelse ikke begrunde, at denne person efterfølgende har ret til at blive gjort bekendt med eventuelle senere sager om udlændingens ophold.

Samlet set har ministeriet fundet, at anmodningen om egenaces kunne afslås med henvisning til, at det hverken kunne be- eller afkræftes, om der eksisterede en inddragelsessag, idet en udlevering af eventuelle konkrete oplysninger i givet fald ville bekræfte eksistensen af en inddragelsessag hos SIRI.

5. Min vurdering

SIRI har ved afgørelser af 4. februar og 24. marts 2021 afvist din klients ønske om egenaces i verserende sager hos SIRI. SIRI har nærmere anført, at SIRI hverken kunne be- eller afkræfte, om der var en sag vedrørende din klients tidligere ægtefælle. På den baggrund vurderede SIRI det heller ikke muligt at gøre din klient bekendt med eventuelle oplysninger om hans personlige forhold (egenaces). Udlændinge- og Integrationsministeriet stadfæstede den 3. august 2021 afslaget. Myndighederne har henvist til offentlighedslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., jf. § 33, nr. 5, og har i den forbindelse givet udtryk for, at oplysningen om, at en person har eller har haft en sag om opholds- og arbejdstilladelse, i sig selv er omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 1.

Jeg er ikke enig i den generelle retsopfattelse, der ligger bag myndighedernes afgørelser.

Dels er det ikke således, at enhver oplysning, der afslører, at en person har en opholds- og arbejdstilladelse, kan undtages fra aktindsigt efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, jf. herved min udtalelse i sagen FOB 2022-22.

Dels er vurderingen af retten til aktindsigt efter offentlighedslovens § 30 ikke afgørende for, om en person har ret til egenaces.

Efter offentlighedslovens § 8 kan den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Bestemmelsen sikrer en mere vidtgående ret til indsigt i egne forhold end efter offentlighedslovens almindelige regler og adskiller sig i flere henseender fra den vurdering, der skal foretages efter offentlighedslovens § 30. For det første henviser offentlighedslovens § 8 ikke til offentlighedslovens § 30, nr. 1, som et af hjemmelsgrundlagene for at begrænse egenaces. For det andet skal spørgsmålet om egenaces afgøres ved en konkret afvejning i det enkelte tilfælde. Og endelig, for det tredje skal vægten af de hensyn, der taler for at afslå aktindsigt, ikke, som i relation til § 30, blot være ”væsentlige”, men have ”afgørende vægt”.

Undtagelsesadgangen er således ganske snæver, og virkningen af offentlighedslovens § 8 er, at den pågældende har ret til indsigt i oplysninger om sig selv i grundlæggende samme omfang, som det er tilfældet for parter efter forvaltningslovens regler, jf. nærmere pkt. 2.2.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har over for mig givet udtryk for, at der er parallelitet mellem de oplysninger, som kan undtages fra retten til aktindsigt i medfør af offentlighedslovens §§ 30-33, og de oplysninger, der i medfør af forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, er underlagt tavshedspligt.

Den angivne parallelitet foreligger imidlertid ikke, når det drejer sig om retten til egenaces efter offentlighedslovens § 8, stk. 1. Det fremgår som nævnt ovenfor, at retten til egenaces ikke er begrænset af lovens § 30, nr. 1, og at offentlighedslovens § 33, nr. 5, kun kan anvendes, hvis hensynet til den pågældende eller andre med *afgørende* vægt taler imod adgangen til egenaces. Retten til egenaces er således ikke afgrænset ud fra, om de relevante oplysninger – over for andre – er underlagt tavshedspligt efter de almindelige regler i forvaltningslovens § 27, stk. 1-4, men kan efter omstændighederne også omfatte fortroligt materiale, blot dette ikke er omfattet af en særlig tavshedsforskrift, jf. offentlighedslovens § 35.

Jeg er enig med myndighederne i, at en oplysning om, at SIRI behandler en inddragelsessag, dels viser, at den pågældende tidligere har fået en opholdstilladelse, dels ofte vil kunne indikere, at den pågældende udlændings arbejdsmæssige eller familiemæssige forhold har ændret sig. Som jeg har anført i min udtalelse i sagen FOB 2022-22, er jeg endvidere enig med udlændingemyndighederne i, at der kan gives afslag på aktindsigt i oplysninger om, hvorvidt en udlænding har eller har haft en sag om opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er grund til at tro, at der foreligger en risiko for repressalier og lignende for personen selv eller for tilbageværende familiemedlemmer, såfremt det bliver offentligt kendt, at den pågældende har opholds- og arbejdstilladelse.

Som jeg også fremhævede, kan en sådan vurdering dog ikke ske ud fra helt abstrakte risikobetragtninger, men må som minimum forudsætte en vis konkret underbygget viden herom i forhold til de enkelte sagstyper eller lande.

Om det forhold, at en inddragelsessag viser, at den pågældende tidligere har fået en opholdstilladelse, har SIRI i den foreliggende sag selv tidligere orienteret din klient om, at hans (tidligere) ægtefælle var blevet meddelt opholdstilladelse. Han er således allerede bekendt med de forhold, som myndighederne finder efter omstændighederne vil kunne føre til en risiko for repressalier. Endvidere vil meddelelse af egenaces i en sag ikke i sig selv indebære, at andre herved vil have ret til at få aktindsigt efter offentlighedslovens almindelige regler i de samme oplysninger.

Jeg kan på den baggrund ikke se, at det af myndighederne påberåbte hensyn til at undgå repressalier er relevant i den foreliggende sag.

Din klient er også bekendt med samlivsophævelsen, ligesom han – allerede som følge af, at han har indsendt oplysninger til SIRI om, at samlivet var ophævet – må vide, at SIRI er i besiddelse af oplysninger om ham. Jeg formoder endvidere, at sådanne oplysninger om ændrede familiemæssige forhold i sig selv vil føre til, at myndighederne i det mindste undersøger, om der er grund til at indlede en inddragelsessag. At meddele din klient egenaces uden samtidig at oplyse, fra hvilken sag de meddelte oplysninger stammer, vil således ikke nødvendigvis afsløre, om SIRI har startet en inddragelsessag.

Under alle omstændigheder vil hensynet til ikke at afsløre, hvorvidt der eksisterer en inddragelsessag, skulle afvejes imod din klients interesse i at få indsigt i, hvilke oplysninger om ham myndighederne er i besiddelse af.

På baggrund af det anførte ovenfor er det samlet set min opfattelse, at de hensyn, som myndighederne har fremført til støtte for afslaget, ikke kan begrunde, at du er meddelt afslag på egenaces efter offentlighedslovens § 8.

Det er derfor min opfattelse, at myndighederne vil skulle gennemgå eventuelle relevante dokumenter, som måtte indeholde oplysninger om din klients personlige forhold, og i givet fald vurdere, om der er behov for at undtage oplysninger fra egenaces efter de undtagelsesmuligheder, der fremgår af offentlighedslovens § 8.

Jeg har således ikke med denne udtalelse taget stilling til, om din klient i sidste ende vil kunne få aktindsigt i eventuelle oplysninger om sig selv.

Jeg har gjort Udlændinge- og Integrationsministeriet og SIRI bekendt med min opfattelse og henstillet til ministeriet at genoptage sagen og – i lyset af det, som jeg har anført – træffe en ny afgørelse i sagen.

Jeg har bedt Udlændinge- og Integrationsministeriet om at underrette mig om sin nye afgørelse i sagen, men jeg foretager mig på det foreliggende grundlag i øvrigt ikke mere.